

לזכרה של יוכבד בת מרים

בשירי יוכבד בת-מרים מרובעי הבתים והטורים המגובשים-החדגוניים — רבגניות של ציור ורגשות וחליפות מראות וסמלים. ראיית הדברים היא חדה ונפעמת ואוירה של רומנטיקה עדינה אופפת אותם. המשוררת מדובבת את העצמים שהיא מציירת וכובשת את לב הקורא בהלך-הנפש המודבר שבכל אחד משיריה המדודים. בת-מרים מעלה בשירתה הדים מרחוק, אך מקרבת אותם אלינו בכח ציוריה וסמליה המרמזים תמיד על טבעיות חיונית. על מקור חוויותיה מימי ילדותה יעיד שיר אחד מסידרת „חמה נושנה“ שניתן כאן בשלימותו:

שְׁלוֹ הַתְּרוֹמֶם בֵּית-אֲבָא
כְּתִפְלָה רוֹגֶשֶׁת וּמְתוּנָה.
צוֹרוֹת צְדִיקִים הִקְרִינוּ
חֲלָלוּ בְּהֵרָאֵמוּנָה.

וּזְרָחוּ וְנָגְוּ שֵׁם פְּסָחִים
שִׁירַת-יָם נֶאֱדָרָה.
שְׁבוּעוֹת וְסִכּוֹת הוֹרִיקוּ
מִפְּרוֹת מוֹלַדַּת מְאִירָה.

חֲלוֹנוֹת נְכוֹזִים וְרַחֲבִים
צִפּוּ הַבֵּיטוֹ לְרוֹחָה,
אֶל אֶפְקֵי מְרַחֲקִים מְזוֹהָבִים
וְכָרִים וְשׂוֹדוֹת שֶׁל בְּרָכָה.

וְאֶזְכֶּר — וּבְרוּכָה לְעַד לִי
זֹאת יְלָדוֹת רַחֲוִקָה וְטְמִירָה,
שְׁאֶצְלָה עַל אֶרֶץ וּמְלוֹאָה
גְּשֵׁמָה יִתְּרָה וְנִהְיָרָה.

כְּשֶׁעַר מְצִיר שֶׁל מְחֻזָּר —
דָּלַת סוֹבְבַת נִסְמָחַת,
לְעוֹבְרֵי-אֶרֶץ עֲנִיִּים
קְשׁוּבָה וְעֵרָה בְּנַחַת.

על אף הניגודים שבנושאי שירתה: רוסיה וארץ-ישראל; דמויות מרחוק ומקרוב — מהתנ"ך ומימינו — עד האחרונה שבהן — על המשורר נתן אלתרמן; שירי אהבה ומוות; שירי זכרון שלווים ושירי הגיטו — ניגון נפש אחד אנושי-יהודי צלול, אמיתי ומקורי מבריא אותם. אין לציין את השירים במלים נידושות של „ישן“ ו„חדש“. הישן מתחדש בו וטעם חריף כיין עתיק תוסס בו. זאת היא שירה סתומה ופתוחה כאחת, רמוז ופיענוחו. וככל שאתה קורא בשיריה — הם עומדים ברעננותם ובחיוניותם. שלום לעפרה!